

Saopštenje za javnost

Procesuiranje negiranja, glorifikovanja i odobravanja ratnih zločina: Kako uspostaviti sudsku praksu u BiH?

(Sarajevo, 12. maj) Okrugli stol "Prakse međunarodnih sudova i mehanizama za zaštitu ljudskih prava – Negiranje, glorifikovanje i odobravanje ratnih zločina" održan je u Sarajevu 11. maja sa fokusom na efikasnije procesuiranja slučajeva kršenja člana 145a Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine kojim se reguliše izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrepeljivosti.

Poricanja i odobravanja ratnih zločina bilo je i ranije, međutim, bh. društvo se u proteklim godinama sve intenzivnije suočava sa ovom pojavom u javnom prostoru. Odlukom prethodnog Visokog predstavnika u BiH Valentina Incka kojom se donosi dopuna Krivičnog zakona BiH iz jula 2021. godine, normirana je, između ostalog, zabrana javnog odobravanja, poricanja, grubog umanjivanja ili pokušaja opravdavanja zločina genocida, zločina protiv čovječnosti ili ratnog zločina utvrđenih pravosnažnom presudom. Međutim, od stupanja izmjena Zakona na snagu pa do danas bh. pravosuđe nije procesuiralo niti jedan slučaj ove vrste.

Upravo navedeno je bilo i povod za organizaciju jučerašnjeg ekspertnog okruglog stola koji je okupio pravne stručnjake iz pravosudne zajednice, nevladinog sektora i međunarodnih organizacija. Učesnici su imali priliku diskutovati o slučajevima negiranja, glorifikovanja i odobravanja ratnih zločina i veličanja ratnih zločinaca, praksama međunarodnih sudova i mehanizama za zaštitu ljudskih prava u navedenom kontekstu sa posebnim fokusom na implementaciju odredbi iz stava 3 ovog člana Zakona.

Događaj je poslužio kao značajna platforma za razmjenu iskustava jer je na jednom mjestu okupio relevantne aktere i ponudio ekspertizu. Uvodničari okruglog stola bili su Milanko Kajganić, glavni tužilac Tužilaštva BiH, Džemila Begović, pravna ekspertica u oblasti krivičnog prava i Franjo Dragičević, viši pravni savjetnik u Ustavnom sudu BiH. Ovom prilikom je predstavljena i [analiza](#) pod nazivom: „Negiranje, glorifikovanje i odobravanje ratnih zločina u svjetlu prakse sudova i međunarodnih mehanizama za zaštitu ljudskih prava - Kratki prikaz odabrane prakse Evropskog suda za ljudska prava, Evropske komisije za ljudska prava i Komiteta za ljudska prava Ujedinjenih nacija vezane za slučajeve iz Njemačke, Austrije, Francuske i Švajcarske“, autora Dejana Lučke. Uvid u analizu i društveno-politički kontekst, pored autora, dala i pravna ekspertica Lejla Gačanica, koja je ujedno i recenzentkinja publikacije.

Učesnici okruglog stola su se usaglasili da su navedene odredbe Krivičnog Zakona BiH u vezi sa članom 145a praktično primjenjive, te da je krajnje vrijeme započeti proces implementacije i uspostavljanja sudske prakse, slijedeći praksu Evropskog suda za ljudska prava koja već postoji. Naglašena je potreba i važnost ovakvih susreta i u budućnosti.

Događaj je organizovao TRIAL International u BiH, zajedno sa organizacijom forumZFD i Udruženjem mreža za izgradnju mira.